

La situació creada és rocambolesca, però les claus de la història són ben senzilles: l'11 d'abril passat entrava en vigor el nou Estatut valencià. Dos mesos abans, al Congrés dels Diputats, *in extremis*, queia la tanca de 5% de vots necessaris per accedir a les Corts valencianes, que en tot cas pervivia a la llei electoral. El nou Estatut, però, deroga la llei electoral vigent des del 1987, i parla d'un mínim de 99 diputats a les Corts, mentre que fins ara n'eren, inamoviblement, 89, motius pels quals cal redactar-ne una de nova, a escassísimos mesos de les eleccions valencianes més renyides de l'última dècada.

El 13 de juny, el PSPV-PSOE presenta una proposició de llei de modificació de la llei electoral que, sorprenentment, és presa en consideració amb els vots favorables del PP. La proposta recull una tanca d'accés del 3%. El PP no ho accepta: només, i només, vol retocar el nombre de diputats. Res més. Les esmenes que hi introduirà, doncs, desvirtuen el text socialista, que se sotmetrà a votació properament, amb la necessitat, recollida a l'Estatut, que obtinga el suport de dos terços de l'hemicicle. Els

“Hi havia una vegada... un país que no tenia normes per celebrar les seues eleccions.” Pot semblar un conte, però és la situació que a hores d'ara viu, sense llei electoral, el País Valencià. Si el PP no rebaixa la tanca del 5%, la historieta serà de por.

populars acusaran l'oposició, per tant, de tombar la proposició que ells mateixos van plantejar.

Així, el PP mirarà de transmetre a la societat que, mig any abans dels comicis, els contrincants volen canviar les

regles del joc. Els socialistes, que en la seua proposició de llei parlen de la paritat de sexes a les llistes, de la substitució dels diputats per malaltia o, simplement, adapten a l'any 2006 el text del 1987 –que, per exemple, fa referència a les pessetes–, aspiren, però, a culminar la rebaixa al 3% de la tanca del 5%, un requisit únic a l'estat, si mirem la resta d'autonomies pluriprovincials.

El PP, una vegada dins de l'atzucac –amb el 5% fora de l'Estatut, una llei electoral extinta i la necessitat de triar, almenys, 99 diputats– va suggerir l'opció d'establir les normes en el decret de convocatòria de les eleccions que ha de redactar el president. La ronda de consultes amb experts diversos va concloure, en canvi, amb una certesa: en cas que fóra així, podrien impugnar-se els comicis.

Els socialistes, categòrics. “O accepten rebaixar la tanca al 3% o no hi haurà llei electoral”, assegura a aquest setmanari el portaveu adjunt del PSPV-PSOE a les Corts valencianes, Antoni Such. “No hi ha cap fórmula intermèdia: o 3%, o no res”, diu, si se li recor-

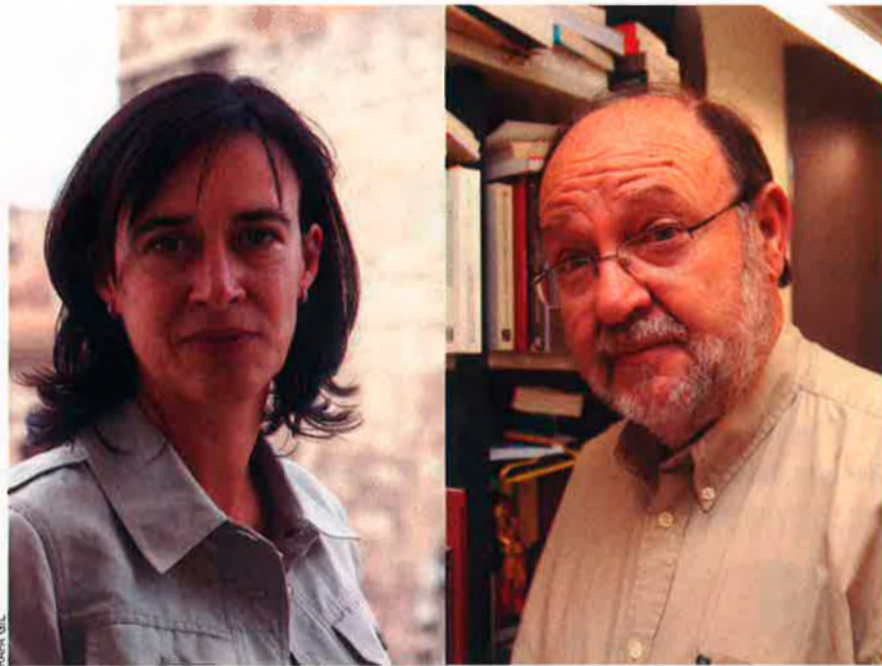
da la proposta que ell mateix va fer durant el ple d'aprovació definitiva de l'Estatut, al passat març, instant el PP a reduir, ni que fóra una miqueta, el preu d'entrada a l'hemicicle.

La setmana passada, en un ple de les Corts en què, precisament, PP i PSPV-PSOE rebutjaven una esmena a la totalitat a la llei electoral del 1987, amb text alternatiu, presentada per Esquerra Unida-1'Entesa, el portaveu popular, Serafín Castellano, insistia en la posició que sempre ha defensat el seu partit: "No hi ha la necessitat de modificar el 5%, en aquestes Corts hi ha hagut fins a cinc partits amb representació, amb aquest mateix percentatge de tall", alhora que proposava la creació d'un grup de treball que durant aquesta legislatura comence a redactar una nova llei, que no s'aplicaria, en cap cas, l'any vinent.

"Si el PP no accepta la baixada del 5%, no hi haurà llei electoral, i aleshores decidirà la Junta Electoral Central (JEC)", contesta Such, qui afegeix, sobre el possible pacte entre EUPV i Bloc a fi de botar la tanca, que "tant és, que pacten, com que no, nosaltres no ens mourem de la nostra defensa del 3%".

"El pitjor escenari possible." Manuel Martínez Sospedra, professor de Dret Constitucional de la Universitat Cardenal Herrera - CEU i exsenador pel CDS del 1988 al 1991, descriu així la possibilitat que les regles electorals siguin dictades des de Madrid. Un cas que no seria innovador -a Catalunya mai no n'hi ha hagut, de llei electoral-, però que deixaria en molt mal lloc la classe política valenciana, a parer de Sospedra: "L'espectacle d'un òrgan estatal consultat sobre quina ha de ser la llei electoral valenciana no beneficiaria ningú", avisa, a més de destacar que és "molt difícil" trobar comentaris favorables a la llei orgànica del règim electoral general (LOREG), ja que "té molts defectes, tot i haver estat esmenada en dues ocasions". "De fet -sentència Sospedra-, la legislació electoral actual opera com a deslegitimadora del sistema". Per tot això, el professor espera que els dos grans partits al País Valencià acorden, abans de l'abril, unes normes mínimes: "És millor un mal pacte que un bon ple".

Margarita Soler, també professora de Dret Constitucional, en aquest cas a la

Margarita Soler i Manuel Martínez Sospedra, professors de Dret Constitucional, enllesteixen, amb els seus homòlegs Vicent Franch i Lluís Aguiló, una proposta de llei electoral valenciana.

Universitat de València, pensa, per contra, que cal aprofitar la situació de bloqueig per redactar una llei electoral pel

futur: "Les lleis electorals són les que més duren en el temps. Encara que aquest no siga el millor moment per

2006

PREMIS FRANCESC CANDEL

Veredictes

Televisió de Catalunya
Programa *Un lloc estrany*
Sant Joan Despí (Baix Llobregat)

Associació Sociocultural La Formiga
Casa-Escola de Llengua d'Estiu XIA TIAN
Santa Coloma de Gramenet (Barcelonès)

Associació Atzavara-Arrels per la cooperació entre cultures i la inserció de persones en risc d'exclusió
Tortosa (Baix Ebre)

Col·lectiu d'Iniciatives Juvenils CIJCA
Formació i acompanyament de joves immigrants
Lleida (Segrià)

Grup de Recerca i Actuació sobre Minories Culturals GRAMC
Projecte d'intervenció psicosocial per a dones immigrades
Palafrugell (Baix Empordà)

Fundació Lluís Carulla

Amb el suport de.

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Secretaria per a la Immigració

Del 5% al 3%

RESULTATS ELECTORALS DEL 2003

Escons

Com veiem, la traslació de les dades del 2003 a un hemicle valencià de 99 diputats no fa perillar la majoria absoluta del PP ja siga el percentatge de tall un 5% o un 3%. Ara bé, amb la reducció de la tanca, el PP perd dos diputats. Avui dia, de fet, els conservadors tindrien una ajustadíssima majoria, tenint el compte que han patit la fuga del trànsfuga Francisco Javier Tomás al Grup Mixt. La tanca del 5% a nivell autonòmic és única a tot l'estat.

PROJECCIONS

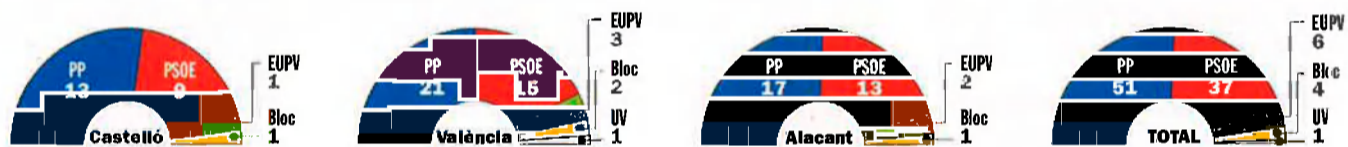
Escons dels resultats del 2003 amb 99 diputats i 5% (majoria absoluta: 50 escons)

Dels 10 nous diputats, 6 serien per a la circumscripció de València, 3, per a la d'Alacant, i 1 per a la de Castelló. Tots engrossirien les files dels dos partits majoritaris: 5 per al PP i 5 per al PSPV-PSOE.

Escons dels resultats del 2003 amb 99 diputats i 3%

Encara que es rebaixara la tanca del 5% al 3%, un pacte entre Esquerra Unida i Bloc podria sumar un o dos diputats més que no anant tots dos per separat.

arribar a un acord, PP i PSOE no poden fer una llei de segona i després millorar-la en la propera legislatura. Cal fer una llei de caràcter general que establezca tots els condicionants del sistema electoral, això és, la fórmula de repartiment d'escons, el finançament de les campanyes, la publicitat institucional, la tanca d'accés, la paritat de sexes que ja recomana la llei d'igualtat valenciana, o, fins i tot, qüestions purament tècniques ara com ara descuidades, com per exemple les funcions de la junta electoral." Segons Soler, "al capdavant, tot i que el PP tampoc no és partidari d'establir quotes per raó de gènere, el problema clau és la tanca del 5%. Si acorden aquest punt, la resta seria més fàcil".

La proposició. Segons Martínez Sospedra, el PP no ha de modificar cap dels aspectes clau de la proposició de llei socialista ja presa en consideració pels dos grans partits. "En cas de fer-ho, el PSPV-PSOE estaria en disposició de re-

córrer al Tribunal Constitucional", i la seua jurisprudència demostra que no s'accepten les esmenes que afecten parts substancials de la proposició. "Crec que el PP ha estat assessorat molt malament respecte a aquest tema", explica Sospedra. "Si els lletrats del Constitucional consideren que la tanca electoral és fonamental dins de la llei, el 3% -sempre que el PSPV no es faça enrere- no es podrà tocar de la proposició."

Si preguntem a Margarita Soler, ella no dubta a assegurar no sols que el 3% és part essencial de l'esborrany socialista, sinó també que "l'eliminació de la tanca del 5% dins de l'Estatut demostra una clara voluntat de l'estatuyente de fer-la desaparèixer, o, almenys, de reduir-la. Ara qualsevol tribunal podrà dir que la voluntat és aquesta, llevar-la: si no, per què l'heu tret de l'Estatut?"

El desencallador que ho desencalle... Podrien ser Sospedra i Soler, juntament amb els també experts en

dret constitucional Lluís Aguiló i Vicent Franch, que s'ha erigit en el director d'aquest quartet a qui han encarregat, des d'altres esferes de la Generalitat Valenciana, una solució al problema. Fa mesos que elaboren una llei electoral les línies bàsiques de la qual acceptaran, o no, els dos partits majoritaris, els que tenen la paella pel mànec.

Si atenem a les declaracions de Sospedra i de Soler, el 5% quedarà, com a poc, qüestionat. El primer pensa que "no ha d'haver-hi cap tanca, la llei d'Hondt ja estableix, de manera implícita, un límit per circumscripció [el 2003 hauria estat un 4,5% a Castelló, un 2,8% a Alacant i un 2,3% a València], i, això a banda, el 5% xoca amb l'article 23 de la Constitució, ja que milers de ciutadans es queden cada elecció sense representació política". Soler, al seu torn, creu que reduir el 5% és "de justícia". "Si la voluntat dels comicis és traduir el cos electoral en representació, i que el resultat siga allò més ajustat al

que han dit els ciutadans, no té gaire sentit deixar-ne fora un percentatge representatiu.”

Sospedra va més enllà i garanteix que “si fem cas a la llei d’Hondt, al PP li convé, de llarg, el 3%, perquè, amb el 5%, Esquerra Unida i Bloc de segur que concorreran units, i obtindran un o dos escons més que no per separat. Una coalició amb el 10% dels vots suma més diputats que no un partit amb el 6% i un altre amb el 4%, i aquests diputats, precisament, els resten al partit majoritari”.

Aquest grup d’experts, però, sap que el PP és del tot contrari a tocar la tanca, i per això estudien, també, altres alternatives, com ara canviar la fórmula de distribució d’escons. Seria un cas curiós, ja que arreu de l’estat el senyor Víctor d’Hondt té una preponderància absoluta, però estaria bé que la gent es quedara amb el nom d’un altre estrateg electoral: André Saint-Laguë, que posa nom a un sistema pel qual és més barat aconseguir el primer escó, si bé resulta més difícil optar al segon, al tercer i etcètera. No estableix cap tanca d’accés, tot i que al País Valencià se situaria prop del 4%. “És un poc més difícil aconseguir majoria absoluta”, reconeix Sospedra.

En cas d’aplicar-se la LOREG, Sospedra explica que únicament regularia el nombre de diputats –en serien 99, com diu l’Estatut–, la distribució dels escons per circumscripcions i la tanca d’accés, que seria “el 3%, si no s’aplica el percentatge a escala local que aquesta preveu, que és el 5%”. Malgrat que torna a demanar l’acord PP-PSOE, Sospedra diu que “quan el comportament dels actors implicats és irracional, el resultat mai no és previsible”, i posa com a exemple l’“acceleradíssima” reforma estatutària, la causa d’aquest enrenou.

“No aprovarem cap llei que incloga el 5%, i si el volen mantenir, ja decidirà després la Junta Electoral Central”, torna a reblar el socialista Antoni Such, una negociació més que complexa.

Destacats líders del PP, tots ells campsistes, estan convençuts de les bondats del 3% i recorden que Camps va acceptar-lo, en conversa secreta amb Joan Ignasi Pla, en la darrera fase negociadora estatutària. Els zaplanistes, que no volien l’Estatut, van negar-s’hi. I ells no representen només el 5% del PP.

Víctor Maceda

‘Patéticos Montilla y Piqué

EL CIRC DE LA FAMILIA BRUNETTI

Envieu les vostres perles a circbrunetti@eltemps.net

Tai com llegiu a dalt, titulava César Alonso de los Ríos la seva columna a l’*Abc* de dimecres passat. El títol promet i el contingut compleix, ja des de la primera frase:

“Hay dos políticos patéticos en Cataluña: Montilla y Piqué. Los demás son sinistros. Me explico.”

O sigui que, en qualificar-los de patètics, la intenció de l’autor no és pas insultar-los, sinó rescatar-los del grup dels “sinistros”, per acabar dibuixant amb tots plegats un panorama polític i social del Principat que no desmereixeria com a guió d’una pel·lícula *gore*. Però no avancem esdeveniments, al senyor Alonso de los Ríos encara li queda la feixuga feina d’esquarterar les seves víctimes principals. Comença per Montilla.

“Montilla es el jefe de un partido que ha hecho un régimen a medida de los nacionalismos y, por tanto, en contra de los intereses de sus propios militantes. [...] El xarnego Montilla ha tenido su recompensa al poder acceder al poder pero se ha quedado desnudo. Y su desnudo es un espectáculo. La entrevista que le hizo el lunes Xabier de Salas en La Vanguardia era eso, ni más ni menos. Mostraba un Montilla patético, un Sancho Panza convertido en gobernador sin el sentido común del personaje de Cervantes, esto es, dispuesto a abandonar en cualquier momento la ínsula Barataria.”

Es veu que don Alonso de los Ríos no ha tingut gaire temps per llegir l’entrevista que esmenta perquè no encerta ni nom ni cognom d’en Xavier Sala-Martin, però, com que tots els cosins Brunetti en parlen, l’home no deu haver volgut ser menys. Després de les crítiques a Montilla, enfoca la seva ploma –picconadora– cap a Josep Piqué.

“Patético, también, Piqué. No quiso entender que su partido no podía haber en el Estatuto. [...] No quiere aceptar que CiU le ha robado la base social y que para rescatarla debería enfrentarse a ella desde la racionalidad española y española.”

Queda patent que, a la família Brunetti també hi ha classes. Us adoneu de l’estil, de l’elegància sibil·lina de termes com “*racionalidad española y española*”. Amb tots els respectes (o no), aquest nivell no es troba a *La Razón* ni –encara menys– a la COPE. Em sap greu no poder-me recrear en l’anàlisi de la riquesa literària que regala el text, però se’ns acaba l’espai i hem de deixar l’artista que “remate la faena”. Ha arribat l’hora del *descabello*.

“Montilla y Piqué han llevado a los nacionalistas a la hegemonía en la que están y, a juzgar por su forma de actuar, sin haberse dado cuenta de lo que es y representa verdaderamente el nacionalismo. [...] A estas alturas, y a pesar de su experiencia, no saben que el nacionalismo es un proyecto de sociedad sin nuestro por antidemocrático en el que ellos sobran. Piqué ya mismo. Montilla –y los socialistas– dentro de poco.”

Veieu a què em referia quan deia allò del guió de pe·lli *gore*? Sens dubte, són uns mestres.

Lluís Montserrat

Col·labora amb nosaltres i guanya el llibre de la família Brunetti

Cada setmana regalarem el llibre *El circ de la família Brunetti* a la millor troballa. Feu arribar les vostres perles a circbrunetti@eltemps.net (en qualsevol format: vídeo, text o arxiu sonor) o, per fax, al 932 384 263, amb les dades de la “troballa” (mitjà, data, secció, programa, autor...)